AstraZeneca

Sıfır Karbon, Maksimum Etki:
Sürdürülebilir Lansman Etkinliklerinde Bir İlk

AstraZeneca'nın 100 Günlük Ürün Lansman Etkinliklerinde Sürdürülebilirlik ve Karbon Ayak İzi Azaltım Uygulamaları

HEDEF SIFIR KARBON
AstraZeneca

decarbonia

İçindekiler

1. Giriş 3

2. AstraZeneca'nın Sürdürülebilirlik Vizyonu ve Sürdürülebilir Lansman Süreci 3

3. Karbon Ayak İzi Yönetim Hiyerarşisi 4

Hesaplama Yöntemi 5

Karbon Ayak İzi Sonuçları 5

4. Karbon Ayak İzi Azaltımı için Alınan Önlemler 7

5. Kazanımlar 8

6. Karbon Emisyonlarının Dengelenmesi 11

1. Giriş

Çevresel sürdürülebilirlik, küresel ısınma ve iklim değişikliğiyle mücadele etme ihtiyacı nedeniyle birçok kuruluş için kritik bir odak noktası haline gelmiştir. Her gün artan mücadele aciliyeti, şirketleri ve bireyleri daha yeşil ve sürdürülebilir uygulamaları benimsemeye doğru hızla itmektedir.

Sağlık sektörü küresel karbon emisyonlarına katkıda bulunarak iklim değişikliğini etkileyen önemli bir aktördür. İklim değişikliği de sağlık risklerinin artması ile sağlık sektörü üzerinde baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle çift yönlü bu ilişkinin farkında olmak ve etkileri dengelemek gerekmektedir. AstraZeneca bu çerçevede hedeflerini Sıfır Karbon Taahhüdü stratejisi ile ortaya koymuştur.

AstraZeneca, yenilikçilik odaklı, Ar-Ge yatırımları ve mükemmeliyete olan bağlılığıyla tanınan bir ilaç şirketidir. Beş ana tedavi alanlmda yenilikçi ilaçlar geliştirmek için Ar-Ge'ye önemli yatırımlar yapmaktadır. Ürün lansman etkinlikleri, yenilikçi ürünlerin tanıtımı açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, ürün lansman planlamasında mükemmellik ve karbon ayak izinin yönetimi, AstraZeneca için kritik bir konu olacaktır.

2023 yılında AstraZeneca Türkiye, yeni bir girişime öncülük ederek bu taahhüdü hızlandırmış, ürün lansmanlarına yönelik yenilikçi bir sıfır karbon yaklaşımı tasarlamış ve uygulamaya koymuştur. Bu yenilikçi yaklaşımı konu alan **Sıfır Karbon, Maksimum Etki Raporu,** AstraZeneca'nın **ürün lansman etkinliklerinin ilk 100 gününde** karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik strateji ve eylemlerinin etkisini geleneksel ürün lansman etkinlikleriyle kıyaslayarak analiz etmeyi amaçlamaktadır.[1,2]

Decarbonia tarafından yapılan analiz ve değerlendirme, ürün lansman etkinliklerinin ana kategorilerine ve karbon ayak izini ilk 100 gün içinde azaltmaya yönelik alınan önlem ve uygulamaların etkilerini ölçmeye odaklanmıştır. Söz konusu uygulamaların ardından kaçınılamamış karbon emisyonlarının azaltılmasına katkı sağlayan projelere destek olmak üzere karbon kredisi satın alınmıştır.

Bir dönüm noktası olarak görülen bu yaklaşım ile AstraZeneca Türkiye sektör öncüsü olarak Türkiye'de ilk sıfır karbon lansman etkinliklerine ev sahipliği yapmıştır.

2. AstraZeneca'nın Sürdürülebilirlik Vizyonu ve Sürdürülebilir Lansman Süreci

5%

Küresel sera gazı emisyonlarının (SGE) yaklaşık %5'i sağlık sektöründen kaynaklanmaktadır. AstraZeneca, bulunduğu sektörün çevresel etkisinin bilinci ile lider oyuncu sorumluluğu alarak Sıfır Karbon Taahhüdünü gerçekleştirmek için iddialı hedefler belirlemiştir. AstraZeneca için sürdürülebilirlik, bilimin ve inovasyonun gücünü ve küresel erişimi kullanarak insanlar, toplum ve gezegen için sağlıklı bir gelecek inşa etmek anlamına gelmektedir.[3]

AstraZeneca, Sıfır Karbon Taahhüdü hedeflerine ulaşmak için çeşitli aksiyonlar almaktadır. Bu aksiyonlar arasında ürün ve tesis tasarımıyla sera gazı emisyonlarını minimuma indirme, enerji verimliliği optimizasyonu, yenilenebilir enerjiye geçiş, elektrikli araç filosu kullanımı ve kalan sera gazı ayak izini dengelemek için doğa temelli çözümlere yatırım yapma gibi önlemler sayılabilir.[4]

AstraZeneca'nın küresel sürdürülebilirlik hedefleri:[5]

- 2015 yılı bazında 2026 yılına kadar Kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonlarını %98 azaltmak
- 2019 yılı bazında 2030 yılına kadar Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını %50, 2045 yılına kadar ise %90 azaltmak
- 2030 yılına kadar kalan tüm emisyonlar için karbon negatif olmak

[1] 2023'teki ilk ve son lansman etkinliği arasındaki süre 100 gündür.
[2] Geleneksel etkinliklerin karbon ayak izini ölçebilmek için geçmiş etkinliklerden karşılaştırılabilir bir veri seti derlenmiş ve sera gazı emisyonları ayrıntılı olarak hesaplanmıştır.
[3] https://www.astrazeneca.com/content/dam/az/Sustainability/2023/pdf/Sustainability_Report_2022.pdf
[4] https://www.astrazeneca.com/content/dam/az/Sustainability/2024/pdf/Sustainability-Report-2023.pdf
[5] https://www.astrazeneca.co.uk/sustainability

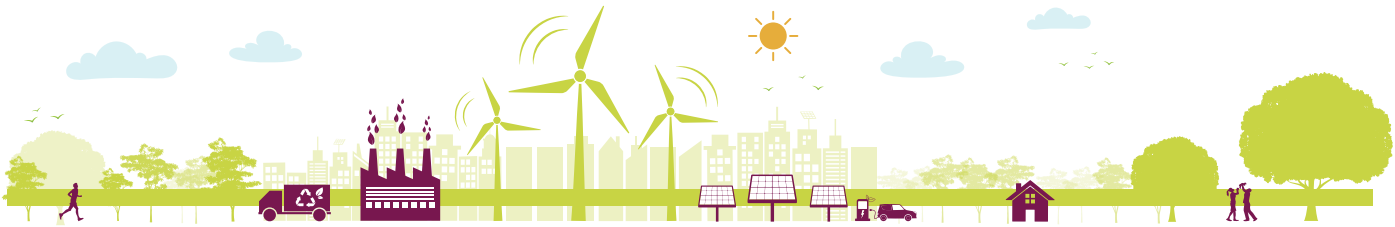

AstraZeneca Türkiye, temel operasyonlarının değişmez bir parçası ürün tanıtımı etkinliklerinin karbon ayak izini ölçme ve azaltmaya odaklanan yenilikçi sıfır karbon lansman etkinlikleri yaklaşımını AstraZeneca küresel sürdürülebilirlik taahhütlerini uygulama amacı ile geliştirmiştir.

Bu bağlamda, AstraZeneca Türkiye'nin **Sıfır Karbon Taahhüdü,** sıfır karbon lansman etkinlikleri planlamasında merkezi bir rol oynamış ve özellikle yüz yüze toplantı sayısını minimuma indirme, bilinçli seyahat ve tek kullanımlık plastikleri ortadan kaldırma konularına odaklanılmıştır. Bu stratejik önlemler, kapsamlı bir sürdürülebilirlik yaklaşımının temelini oluşturmuş ve tüm uygulama aşamalarında kararlı bir şekilde uygulanmıştır. Alınan sürdürülebilirlik önlemleri, Birleşmiş Milletler'in üç ana Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA) doğrultusunda tanımlanmış ve uygulanmıştır:[6]

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

SKA 3: Sağlık ve Kaliteli Yaşam

SKA 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim

SKA 13: İklim Eylemi

3. Karbon Ayak İzi Yönetim Hiyerarşisi

Lansman etkinlikleri karbon ayak izi yönetim hiyerarşisi, Birleşmiş Milletler kılavuz dökümanları baz alınarak oluşturulmuş ve sıfır karbon lansman etkinliklerinin planlama, önlem belirleme ve uygulama adımlarında rehber olarak kullanılmıştır:

Kaçın | Azalt | Değiştir | Dengele

Uygulanan yönetim hiyerarşisi, karbondan kaçınma ve azaltmanın önceliklendirilmesi, ardından yalnızca engellenemeyen emisyonlar için dengeleme yoluna gidilmesini garanti etmektedir. Aşağıdaki görselde sıfır karbon lansman etkinlikleri çerçevesinde farklı hiyerarşilerde uygulanan örnek sürdürülebilirlik önlemlerini göstermektedir.

Öncelik sırasına göre adımlar

Kaçın

Dijital dönüşüm ile klasik yüz yüze toplantılar yerine dijital toplantılar önceliklendirilmiş ve tek kullanımlık basılı malzemelerin yerine dijital araçlar önceliklendirilmiştir. Yüz yüze etkinliklerde ise dekorasyonlar çoklu kullanım için tasarlanarak temin edilmiştir.

Azalt

Seyahat ihtiyacı ve sayısı, yüz yüze etkinlik sayısı azaltılarak ve etkinlik tarihleri diğer şirket etkinlikleriyle uyumlu hale getirilerek en aza indirilmiştir.

Değiştir

Tüm katılımcılara %100 organik malzemeden üretilmiş yeniden kullanılabilir bardaklar verilmiş ve bu şekilde su sebillerinin yanına tek kullanımlık karton veya plastik bardak koyulmasına ihtiyaç kalmamıştır.

Dengele

Kaçınılamayan tüm emisyonlar yeşil projelerden satın alınan Clean Development Mechanism (CDM) sertifikaları ile dengelenmiştir. Bu şekilde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) desteklenmiştir.

Şekil 1: Sıfır Karbon Lansman Etkinlikleri karbon yönetim hiyerarşisinden seçilmiş sürdürülebilirlik uygulama örnekleri

[6] Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: https://turkiye.un.org/tr/sdgs

Hesaplama Yöntemi

Sera gazı emisyonu (SGE) hesaplaması, belgelenmiş ve onaylanmış SGE dönüşüm faktörleri ile gerçekleştirilir. Kullanılan "kaynak" miktarı veya faaliyet verileri uygun emisyon faktörleri ile çarpılarak toplam sera gazı eşdeğeri (CO_2e) emisyonları hesaplanır.[7]

Sera gazı emisyonları = faaliyet verisi x emisyon dönüşüm faktörü

1997 Kyoto Protokolü kapsamında iklim değişikliğine etkisi bulunan yedi ana sera gazı bulunmaktadır: Karbondioksit (CO_2), Metan (CH_4), Diazot Monoksit (N_2O), Hidroflorokarbonlar (HFC'ler), Perflorokarbonlar (PFC'ler), Kükürt Hekzaflorür (SF_6) ve Azot Triflorür (NF_3).

Karbon Ayak İzi Sonuçları

AstraZeneca Türkiye sıfır karbon lansman etkinliklerinin toplam karbon ayak izi, kilogram karbondioksit eşdeğeri ($kgCO_2e$) cinsinden ifade edilmiştir ve 2023 yılında Türkiye'deki ilk 100 gün faaliyetleri için toplamda 65.304 $kgCO_2e$ olarak hesaplanmıştır.

	Katılımcı sayısı	Süre (gün)	Toplam Sera Gazı Emisyonları ($kgCO_2e$)
Eğitim Toplantıları[8]	68	3	2.706
Lansman Toplantısı	120	1,5	33.047
Kongreler[9]	30	5	23.247
Tanıtım Toplantıları[10]	292	1	6.305
Toplam	**510**	**16,5**	**65.304**

Tablo 1: AstraZeneca Türkiye'nin Sıfır Karbon Lansman Etkinlikleri için toplamda ve etkinlik tipi başına hesaplanan sera gazı emisyonları

[7] Envanter/ulusal raporlama gerekliliklerine uygun olarak, CO2e hesaplamasında kullanılan Küresel Isınma Potansiyelleri (KIP'ler) mümkün olduğunda Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) Altıncı Değerlendirme Raporu'na (AR6) göre 100 yıllık bir dönem baz alınarak hesaplanmıştır. AR6 KIP'lerinin bulunmadığı durumlarda, IPCC'nin Beşinci Değerlendirme Raporu (AR5) kullanılmıştır.
Kaynak: Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli / Altıncı Değerlendirme Raporu: www.ipcc.ch/report/ar6/wg1
[8] Eğitim Toplantıları, altı gün boyunca çevrim içi olarak gerçekleştirildi.
[9] Kongreler, her biri 5 gün süren iki ayrı etkinlikten oluşmaktadır.
[10] Toplantılar, her biri 1 gün süren iki ayrı etkinlikten oluşmaktadır.

Aşağıdaki grafikler, Sıfır Karbon Lansman Etkinlikleri toplam karbon emisyonlarının ana kategorilere göre dağılımını ve toplam karbon emisyonu içindeki yüzdesel oranlarını göstermektedir. Ana kategoriler, birden fazla alt kategori içerebilir.[11]

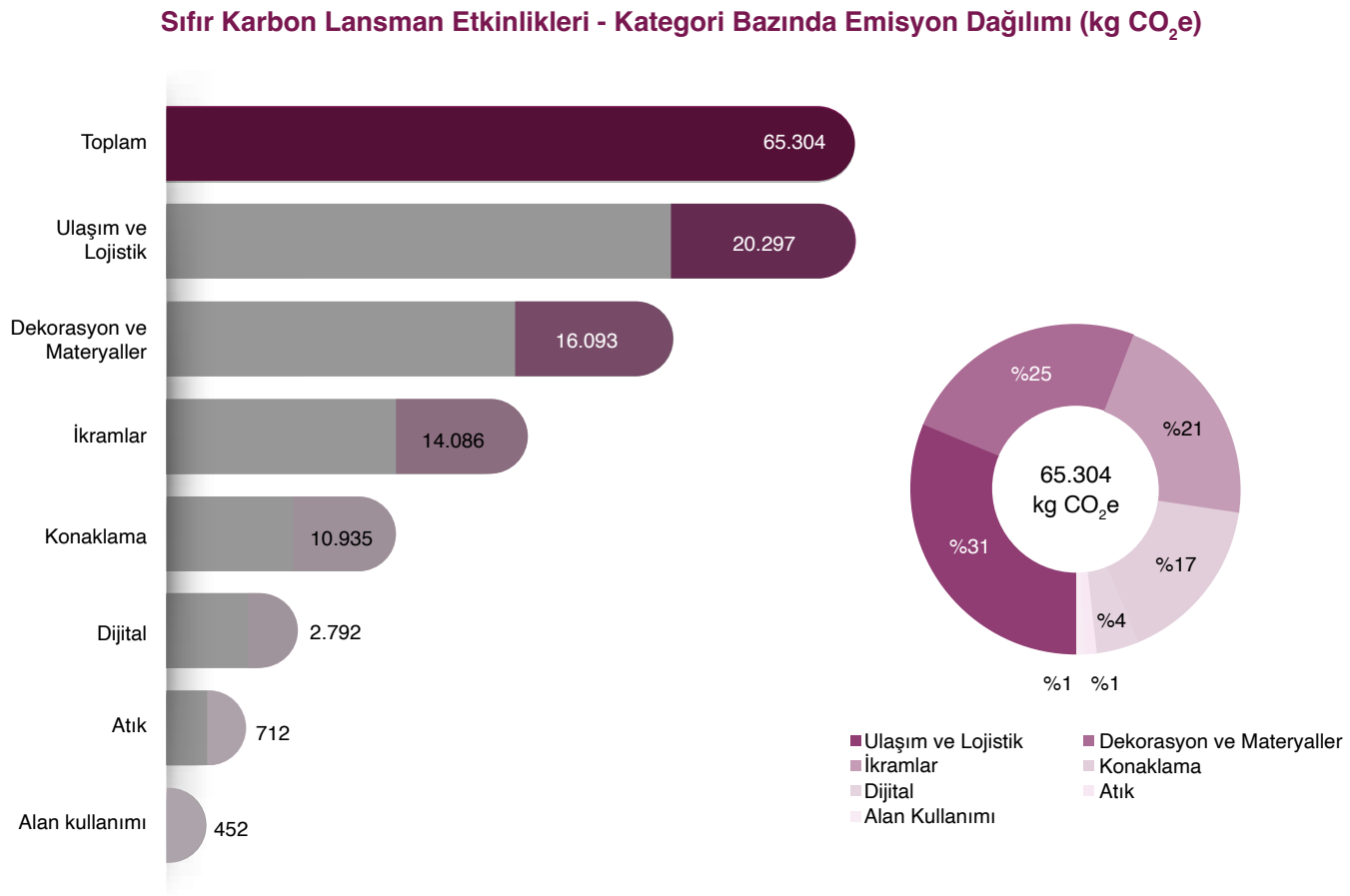

Şekil 2: AstraZeneca Türkiye ilk 100 gün sıfır karbon lansman etkinliklerinin ana kategorilere göre SG emisyonu dağılımı

[11]Daha detaylı bilgi için Tablo 2'ye bakınız.

4. Karbon Ayak İzi Azaltımı için Alınan Önlemler

Lansman etkinliklerinin karbon ayak izini azaltmak için lansman ekibi tarafından alınan önlemler, aşağıda ana karbon emisyon kaynakları bazında kategorize edilmiştir.

Emisyon Kategorileri	Alınan Önlemler
Mekanlar	• Etkinlik ve konaklama mekanının birleştirilmesi • Havalimanına yakınlık • Etkinlik sürelerinin optimize edilmesi • Eğitimlerin çevrim içi yapılması
Seyahat & Ulaşım	• Seyahat planlaması ve koordinasyonu • Merkezi etkinlik lokasyonları • Basılı materyallerin seyahatlerde taşınması • Merkezileştirilmiş tedarik, taşıma ve kurulum
Konaklama	• Günübirlik konaklamalardan kaçınma • Günübirlik seyahatler • Optimize edilmiş etkinlik süreleri
İkramlar	• Fazla siparişten kaçınma • İçecek teminini sınırlama • Vazgeçilebilir etkinliklerden kaçınma
Dekorasyon ve Materyaller	• Dekorasyon kullanımının azaltılması • Yeniden kullanılabilir altyapı tedariği • Geri dönüştürülmüş basılı materyaller • Ekstra basılı materyallerden kaçınma
Atık	• Tek kullanımlık altyapı ve malzemelerden kaçınma • Merkezileştirilmiş tedarik
Dijital Materyaller ve İletişim	• Çevrim içi toplantılar • Basılı yerine dijital materyal kullanımı • Dijital çözümlerin teşvik edilmesi

Tablo 2: AstraZeneca Türkiye lansman ekibi tarafından emisyon kategorilerine göre alınan önlemler

5. Kazanımlar

2023 yılında gerçekleştirilen sıfır karbon lansman etkinlikleri kapsamında alınan sürdürülebilirlik önlemlerinin karbon azaltma etkisini ölçmek ve değerlendirmek için geleneksel ürün lansman etkinlikleri baz alınmıştır. Geleneksel etkinliklerin karbon ayak izini ölçebilmek için geçmiş etkinliklerden karşılaştırılabilir bir veri seti derlenmiş ve sera gazı emisyonları ayrıntılı olarak hesaplanmıştır. 2023 yılında Türkiye'de yapılan karşılaştırılabilir bir geleneksel ürün lansman etkinliğinin toplam emisyonu 109.507 $kgCO_2e$ olarak hesaplanmıştır.[12]

AstraZeneca Türkiye lansman ekibi, detaylı bir planlama ve ayrıntılı uygulama yaklaşımı ile AstraZeneca Türkiye'nin lansman etkinliklerinin karbon ayak izini önemli derecede azaltmış ve tüm temel performans göstergelerinde dikkate değer bir başarı elde etmiştir:

- ✓ **Toplam sera gazı emisyonlarında %40,3** azalma sağlanmıştır.
- ✓ **Kişi başına karbon ayak izinde %42** ve toplam katılımcı günü başına %39,4 azalma gerçekleşmiştir.
- ✓ Tüm toplantı ve kongrelerde karbon ayak izi azaltılmıştır.
- ✓ Dijital materyaller ve iletişim hariç tüm toplantı tipleri ve ana emisyon kategorilerinde karbon ayak izi azaltılmıştır. Dijital materyallerin ağırlıklı kullanımı, farklı önlemlerin alınabilmesini sağlamış ve toplam karbon ayakizinin azaltılmasına önemli derecede katkı sağlamıştır.[12]

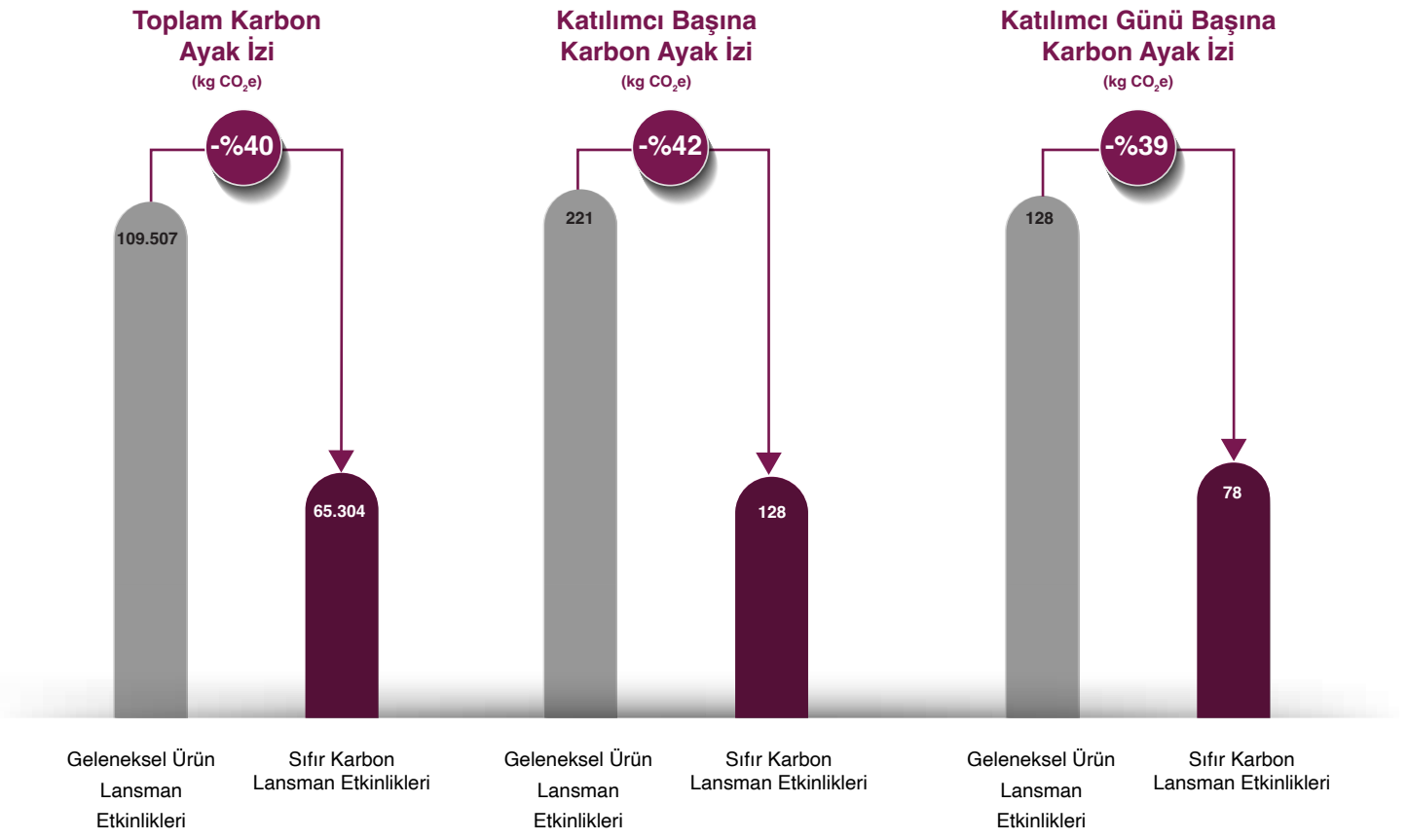

Şekil 3: Sıfır Karbon Lansman Etkinlikleri ve geleneksel sırasında oluşan sera gazı emisyonlarının toplam, katılımcı ve katılımcı günü başına karşılaştırılması

[12] Sıfır karbon lansman çevrimiçi eğitim toplantılarının karbon ayak izi 2,7 $kgCO_2e$ iken, çevrimiçi olmayan geleneksel ürün lansman etkinliklerindeki toplam karbon ayak izi 16 $kgCO_2e$'dir.

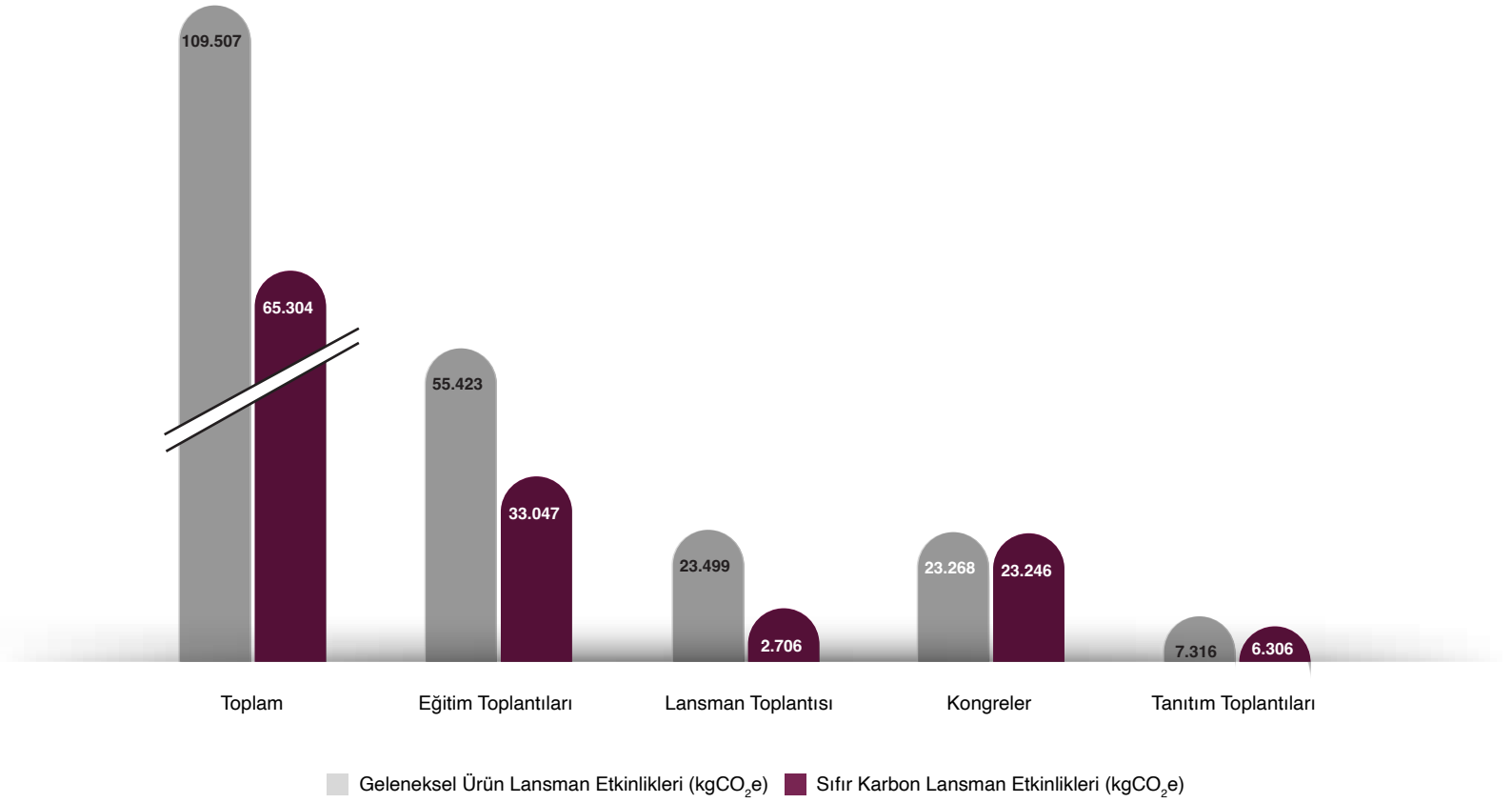

Şekil 4: Sıfır karbon lansman ve geleneksel lansman etkinlikleri sırasında oluşan sera gazı emisyonlarının, farklı toplantı tiplerine göre karşılaştırılması

Sıfır Karbon Lansman Etkinlikleri ilk 100 gününde geleneksel ürün lansman etkinliklerine göre kaçınılan karbon ayak izi aşağıda etkinlik ana kategorileri bazında detaylandırılmıştır.

Mekân: Sıfır Karbon Lansman Etkinlikleri için kullanılan toplam alan 1.381 m² iken, geleneksel ürün lansman etkinlikleri için kullanılan toplam alan 2.490 m² olmuştur. Sınırlı alan kullanımı, bu kategoride %67'lik bir azalmaya katkıda bulunmuş ve toplam kaçınmanın %2,1'ini oluşturmuştur.

Seyahat ve Lojistik: Seyahat, ulaşım ve kurulum/bakım alt kategorilerini içermektedir. Alınan önlemler ile bu kategorinin emisyonları %29,1 azaltılarak toplam emisyon kaçınmasının %18,9'unu temsil etmektedir.

Konaklama: Lansman ekibinin konaklama optimizasyonu, bu kategoride %49,1 oranında emisyon azalması sağlamıştır ve toplam emisyon kaçınmasının %23,9'una denk gelmektedir.

İkramlar: Bu kategoride geleneksel ürün lansman etkinliklerine göre %61,1 daha az emisyon salınmıştır. İkramlar toplam kaçınılan emisyonun %50,1'ine denk gelerek sürdürülebilirlik yaklaşımının başarısına en yüksek katkıyı sağlamıştır.

Dekorasyon ve Materyaller: Dekorasyon, promosyon materyalleri ve basılı materyaller alt kategorilerini içermektedir. Vazgeçilebilir etkinliklerin iptal edilmesi ve broşürler ile el ilanları gibi tanıtım materyallerinin önemli bir bölümünün geri dönüştürülmüş kâğıda basılması, bu kategoride %18,9'luk bir emisyonu azalmasına olanak vermiş ve toplam kaçınmanın %8,5'ini oluşturmuştur.

Atık: Yeniden kullanılabilir altyapıların tercih edilmesi, merkezi tedarik yoluyla atıkların azaltılması, planlı ve aşırı tüketimi sınırlayan ikramlar, tüm etkinliklerde tek kullanımlık plastik bardaklar yerine her katılımcıya sürdürülebilir bardak verilip kullanılması gibi yenilikçi önlemler, bu kategorideki emisyonları %63,3 oranında azaltmış ve toplam kaçınmaya %2,8 oranında katkı sağlamıştır.

Dijital Materyaller ve İletişim: Dijital materyaller (hazırlanmış dokümanlar ve videolar) ile dijital iletişim (e-posta ve çevrim içi iletişim) alt kategorilerini içermektedir. Dijitalleşme ile ortaya çıkan emisyonlar 2.699 $kgCO_2e$ artarak 170 katlık bir artış göstermiştir. Ancak, özellikle çevrim içi toplantılara geçiş, yukarıdaki kategorilerde toplam 20.793 $kgCO_2e$ emisyon azaltımının altyapısını sağlamış ve genel başarının kilit unsuru olmuştur.

Sıfır karbon lansman etkinliklerinde geleneksel lansman etkinliklerine göre kaçınılan emisyon miktarı ana kategoriler bazında toplam ve katılımcı başına aşağıdaki iki grafikte gösterilmektedir.

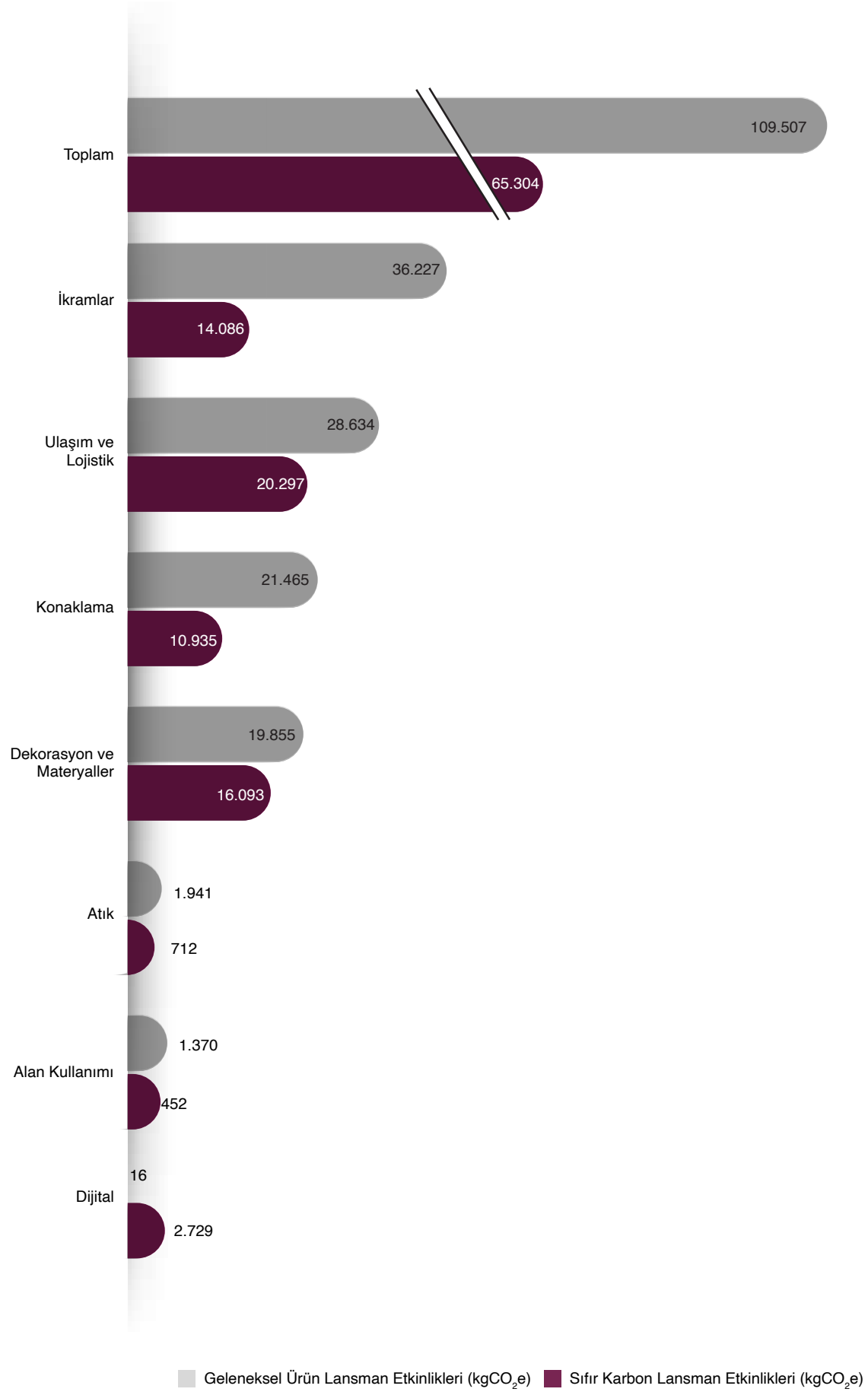

Şekil 5: Sıfır karbon ve geleneksel ürün lansman etkinliklerinin ana emisyon kategorileri bazında karşılaştırması

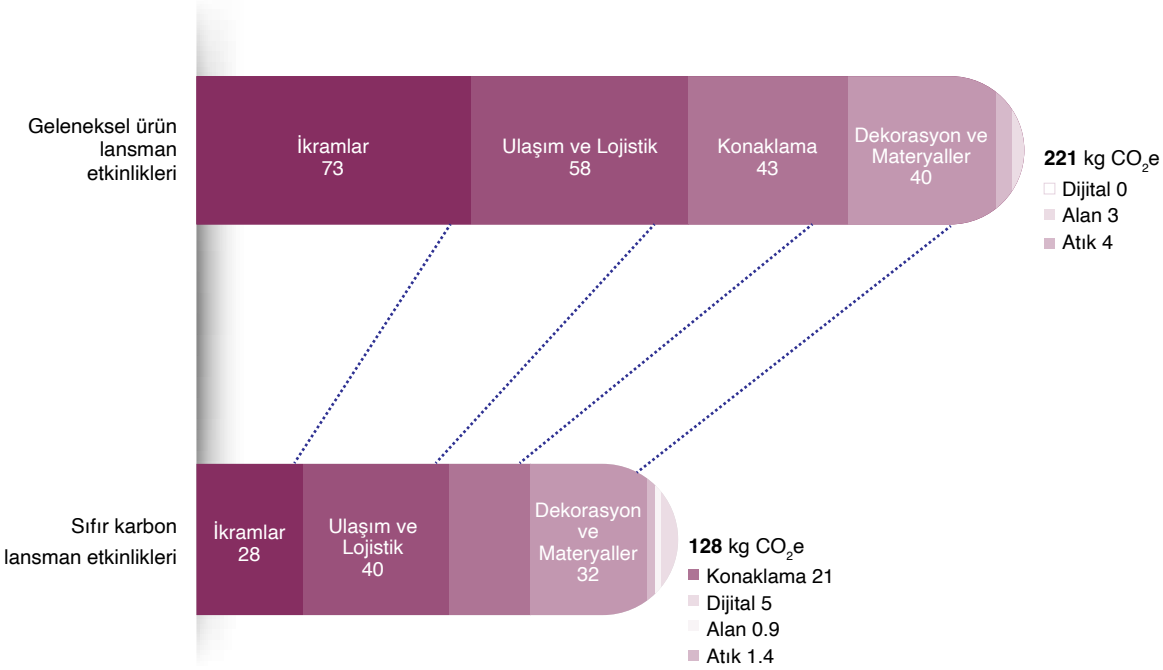

Şekil 6: Sıfır karbon ve geleneksel ürün lansman etkinliklerinin emisyon kategorileri bazında katılımcı başına karşılaştırması

AstraZeneca Türkiye, sürdürülebilirlik konusundaki liderliğini, sıfır karbon lansman etkinliklerindeki yenilikçi yaklaşımıyla göstermektedir. Çevresel sorumluluk konusunda gelecekte yapılacak tüm etkinlikler için bir model oluşturarak yeni bir ölçüt belirleyen AstraZeneca Türkiye, sağlık sektöründe sürdürülebilir uygulamalara liderlik etme konusundaki iddiasını vurgulayarak çevre konusunda fark yaratmaya kararlı olduğunu göstermiştir.

6. Karbon Emisyonlarının Dengelenmesi

Farklı coğrafyalardan çok sayıda katılımcının katılımı ile yapılan ürün lansman etkinlikleri gibi büyük çaplı etkinlikler, sürdürülebilir bir şekilde tasarlanabilir, yönetilebilir ve optimize edilebilir. Ancak mevcut teknolojilerle etkinlik karbon emisyonlarını tamamen önlemek mümkün değildir. Bu nedenle, ortaya çıkan kaçınılamamış emisyonların karbon dengeleme yöntemi ile kompanse edilmesi gerekmektedir.

Önlenemeyen karbon ayak izinin dengelenmesi için kullanılan yöntemlerin başında karbon emisyonlarının azaltılmasına katkı sağlayan projelerin ihraç ettiği karbon kredileri gelmektedir. Karbon dengeleme kredileri, uzun vadeli emisyon azaltma stratejileri geliştirilirken acil çevresel eylemler için bir etkin çözüm sunar.

2023 yılında gerçekleşen ürün lansman etkinliklerinin ilk 100 günlük faaliyetlerinin önlenemeyen karbon emisyonlarını dengelemek için Birleşmiş Milletler projelerinden 76 ton CO_2e Sertifikalandırılmış Emisyon Azaltım (CER[13]) kredisi satın satın alınmış ve aşağıdaki Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkı sağlanmıştır:[14]

SKA 3: Sağlık ve Kaliteli Yaşam

SKA 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim

[13] Certified Emission Reductions
[14] Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: https://turkiye.un.org/tr/sdgs